

PROGRAM WYCHOWAWCZY BURSY SZKOLNEJ W STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM

WRZESIEŃ 2010 - CZERWIEC 2015

Program wychowawczy Bursy Szkolnej w Stargardzie Szczecińskim obejmuje:

- I. Wstęp.**
- II. Misję Bursy.**
- III. Wizję Bursy.**
- IV. Oczekiwane cechy absolwenta bursy.**
- V. Priorytety w pracy wychowawczej.**
- VI. Zadania bursy.**
- VII. Zadania wychowawcy.**
- VIII. Obowiązki wychowawcy.**
- IX. Model wychowawcy.**
- X. Formy realizacji Programu wychowawczego bursy.**
- XI. Tradycje, zwyczaje, imprezy i przedsięwzięcia bursy.**
- XII. Założenia działalności Młodzieżowej Rady Bursy.**
- XIII. Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami/opiekunami prawnymi wychowanków.**
- XIV. Zasady współpracy z Samorządem terytorialnym.**
- XV. Zasady ewaluacji programu.**
- XVI. Postanowienia końcowe.**

I.

Wstęp

*„Aby nasi wychowankowie byli szczęśliwymi ludźmi,
którzy potrafią szukać rozwiązań niekrzywdzących nikogo (siebie i innych)
i dobrze radzili sobie w życiu”.*

Fundamentalnym podmiotem działalności każdej placówki oświatowej jest młody człowiek i jego wszechstronny rozwój. Nauczyciele i pedagodzy w swej działalności edukacyjnej powinni harmonijnie oddziaływać zarówno w zakresie przekazywania wiedzy, jak i kształcenia umiejętności i postaw u młodych ludzi.

Podmiotowe traktowanie młodego człowieka wymaga przestrzegania jego godności, wolności, niepowtarzalności i praw, ale także uświadamiania mu jego obowiązków. Młodzi potrzebują mądrych, świadomych, uczciwych, przyjaznych dorosłych, którzy pomogą im dokonywać samodzielnych wyborów i podejmować decyzje, które mogą zaważyć na całym ich życiu.

Zadaniem nauczycieli i wychowawców jest również wspieranie rodziny w jej funkcji wychowawczej. Bursa szkolna przejmując w znacznym stopniu od rodziny funkcję opiekuńczo-wychowawczą na okres pobytu wychowanka w placówce. Funkcję tę realizuje w oparciu o program wychowania .

Program wychowawczy Bursy Szkolnej w Stargardzie Szczecińskim pozostaje w zgodzie z:

1. Konstytucją RP (art. 48, 53, 70, 72).
2. Konkordatem (art. 12),
3. Konwencją Praw Dziecka (z dnia 20.11.1989 r.).
4. Powszechną Deklaracją Praw Człowieka i Obywatela.
5. Ustawą o systemie oświaty (z dnia 7.09.1991 r., art. 1, 2, 3; w ramach nowelizacji z dnia 25.07.1998 r., art. 60).
6. Kartą Nauczyciela (art. 6).
7. Programem Polityki Prorodzinnej Państwa (rozdz. V).
8. Rządowym programem na lata 2008 - 2013 pn. „Bezpieczna i przyjazna szkoła”.
9. Rządowym programem wyrównywania szans edukacyjnych młodzieży.
10. Dokumentem pn. „Aktywizacja jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych” (z września 2008 r.).
11. Narodowym Planem Działań na rzecz Dzieci 2004 – 2012 „Polska dla dzieci”.
12. Statutem Bursy Szkolnej.

13. Koncepcją rozwoju placówki.

II

Misja Bursy Szkolnej w Stargardzie Szczecińskim

*„Kochać dobro, podziwiać piękno, podążać za prawdą...”
(Grecki kanon etyczny i estetyczny)*

*„Istotą wychowania jest uczłowieczanie człowieka,
dopomaganie jego korzystnemu rozwojowi i chęci pracy nad sobą”.
(A. Kamiński)*

Jesteśmy placówką opiekuńczo –wychowawczą dla młodzieży szkolnej. Podstawą naszych działań jest przekonanie, że młody człowiek jest osobą o ogromnym potencjale rozwojowym, którego należy wspierać.

Dlatego też:

- kształtujemy w wychowankach poczucie własnej tożsamości, poszanowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju oraz innych kultur,
- uczymy ich życia razem w grupie, rodzinie, lokalnej społeczności, kraju, świecie oraz promujemy humanistyczną wizję świata,
- kształtujemy w nich umiejętność prezentowania postawy tolerancji i dialogu - słuchania innych i szanowania ich poglądów,
- sprzyjamy rozwijaniu ich uzdolnień intelektualnych, artystycznych oraz sportowych,
- wspieramy wychowanków w zdobywaniu wiedzy i umiejętności, będących kluczem do dobrej przyszłości własnej, a przez to i innych,
- uczymy ich dbania o bezpieczeństwo własne i innych,
- kształtujemy w nich postawę proekologiczną, bo człowiek powinien mieć świadomość, że jest częścią przyrody,
- rozwijamy u wychowanków dociekliwość poznawczą ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie

III

Wizja Bursy Szkolnej w Stargardzie Szczecińskim

Bursa Szkolna w Stargardzie Szczecińskim jest placówką opiekuńczo-wychowawczą, która:

- zapewnia właściwe bezpieczeństwo i opiekę swoim wychowankom,
- uczestniczy w ich wychowaniu, czyli wspiera swoimi oddziaływaniami wychowawczymi rodziców i szkołę,

- konstruktywnie współpracuje ze środowiskiem lokalnym, jest w nim znana i cieszy się jego dobrą opinią.

IV

Oczekiwane cechy absolwenta bursy

W procesie wychowania bursa kształtuje u wychowanków postawy sprzyjające ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu i zmierza do modelu absolwenta, który:

1. Jest aktywny i kreatywny.

Ma określony, dość szeroki krąg zainteresowań, którym poświęca swój czas i które stara się rozwijać. Lubi ruch i chętnie uprawia sport w różnych jego odmianach.

2. Jest otwarty i komunikatywny.

Chętnie i skutecznie nawiązuje komunikację, prezentując swój punkt widzenia i rozważając poglądy innych. Łatwo nawiązuje współpracę z innymi ludźmi. W grupie potrafi działać zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami. Liczy się z potrzebami innych. Umie rozwiązywać konflikty bez agresji, potrafi radzić sobie z porażkami i niepowodzeniami.

3. Jest odpowiedzialny i samodzielny.

Wykorzystuje wcześniejsze doświadczenia i gotów jest ponieść konsekwencje swoich czynów. Docenia sukcesy, ale i akceptuje porażki. Odważnie podejmuje wyzwania. Napotykając problem stara się go rozwiązać poszukując najkorzystniejszego dla siebie i innych rozwiązania. Jeśli trzeba, zwraca się o pomoc do osób trzecich i instytucji w swoim środowisku i korzysta z niej. Działając w grupie poczuwa się do współodpowiedzialności za efekty swej aktywności. Potrafi zorganizować pracę własną i zespołu.

4. Jest ciekawy świata.

Jest świadomy potrzeby i posiada umiejętność uczenia się przez całe życie. Chętnie rozszerza zasób swojej wiedzy korzystając z różnych źródeł.

5. Jest krytyczny.

Potrafi selekcjonować i porządkować zdobyte informacje i ocenić ich przydatność do określonego celu. Potrafi właściwie ocenić zachowania swoje i innych.

6. Jest rozważny.

Zna zagrożenia współczesnego świata i potrafi sobie z nimi radzić. Modyfikuje swoje zachowania. Potrafi zapewnić bezpieczeństwo sobie i innym. Postępuje zgodnie z zasadami higieny.

7. Jest prawy i uczciwy.

Rozróżnia dobre i złe czyny w oparciu o system wartości obowiązujący w jego otoczeniu. W swoim zachowaniu wykazuje dobre intencje.

8. Jest tolerancyjny.

Rozumie, że różnice między ludźmi są czymś naturalnym i pożądanym. W każdym stara się dostrzec coś dobrego i zrozumieć go.

9. Jest sumienny i punktualny.

Dotrzymuje terminów. Umie zaplanować swoje zajęcia. Szanuje czas swój i innych ludzi. Wywiązuje się ze swych obowiązków i powierzonych zadań.

10. Jest życzliwy i troskliwy.

Chętnie pomaga ludziom, zwłaszcza starszym, młodszym i niepełnosprawnym. Umiejętnie współżyje i współpracuje z innymi dla osiągnięcia wspólnych celów. Dostrzega problemy ekologiczne w najbliższym otoczeniu i aktywnie im przeciwdziała

11. Jest kulturalny.

W kontaktach z innymi przestrzega zasad kultury zachowania i wypowiedzi. Umie opanowywać negatywne emocje.

V

Priorytety w pracy wychowawczej

1. Bursa dba o bezpieczeństwo wychowanków.
2. Bursa udziela pomocy psychologiczno - pedagogicznej wychowankom.

Poszczególni wychowawcy podejmują działania mające na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego wychowanka, stosownie do jego potrzeb i możliwości wynikających w szczególności z:

- z niepełnosprawności,
- z niedostosowania społecznego,
- z zagrożenia niedostosowaniem społecznym,
- ze szczególnych uzdolnień,
- ze specyficznych trudności w uczeniu się,
- z zaburzeń komunikacji językowej,
- z choroby przewlekłej,
- z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych,
- z niepowodzeń edukacyjnych,
- z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego, kontaktami środowiskowymi,
- z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi i lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.

3. Bursa podejmuje działania w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji.

W rozwoju społecznym bardzo ważne jest kształtowanie postawy obywatelskiej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, ale także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji.

VI

Zadania bursy

Uwzględniając 4 aspekty wychowania, tj.: wspomaganie naturalnego rozwoju (czyli promocję zdrowia), kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane, profilaktykę zachowań ryzykownych i korekcję deficytów, bursa realizuje zadania:

1. Wspieranie fizycznego i psychicznego rozwoju wychowanka.
2. Przygotowanie wychowanka do samodzielnego życia, odpowiedzialności za siebie i za innych.
3. Wspieranie intelektualnego rozwoju wychowanka, (wyrównywanie jego szans edukacyjnych przez pomoc w pokonywaniu trudności w nauce).
4. Współpraca ze szkołą wychowanka, i innymi instytucjami oraz organizacjami wspierającymi pracę opiekuńczo –wychowawczą.
5. Rozwijanie u wychowanków aktywności poznawczej, dostrzegania dobra i piękna świata.
6. Stwarzanie warunków do rozwijania i pogłębiania zainteresowań młodzieży oraz kulturalnego spędzania czasu wolnego.
7. Kształtowanie wśród młodych umiejętności prowadzenia dialogu, słuchania innych i tolerancji wobec poglądów innych ludzi.
8. Kształtowanie u wychowanków pożądanych społecznie postaw moralnych, i umiejętności dokonywania odpowiednich wyborów.
9. Promowanie wśród młodych postaw prozdrowotnych.
10. Kształtowanie umiejętności właściwych zachowań w sytuacjach kryzysowych (pożary, powódzie, katastrofy komunikacyjne, epidemie).
11. Ochrona młodzieży przed wszelkimi formami przemocy.
12. Zapobieganie powstawaniu zjawiska dyskryminacji, agresji i patologii wśród młodzieży.
13. Zapewnienie bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki, poprzez objęcie budynku i terenu placówki nadzorem kamer CCTV.
14. Rozwijanie samorządności wychowanków.
15. Wzmacnianie poczucia tożsamości kulturowej - regionalnej, narodowej, europejskiej.

VII

Zadania wychowawcy

1. **Rozwijanie u wychowanka:**
  - wrażliwości estetycznej,
  - indywidualnych zdolności twórczych,
  - motywacji do ustawicznej i systematycznej nauki,

- pozytywnego patrzenia na świat i siebie,
- tolerancji dla ludzi innych (chorych, niepełnosprawnych, starszych, różnych ras i kultur),
- szacunku dla pracy innych i swojej,
- szacunku dla dobra wspólnego, jako podstawy życia społecznego,
- aktywności twórczej,
- motywacji do poszukiwania własnych wzorców.

2. Pobudzanie wychowanka do:

- aktywności poznawczej,
- otwartości wobec innych,
- działania w różnych sytuacjach,
- formułowania samodzielnych wniosków i sądów,
- samorządności.

3. Wzmacnianie u wychowanka:

- poczucia własnej wartości,
- poczucia związku z domem, rodziną i społecznością bursy,
- poczucia odpowiedzialności za treść, formę i estetykę wypowiedzi,
- postawy sprzeciwu wobec wszelkich przejawów zła.

4. Kształtowanie u wychowanka:

- empatii,
- asertywności,
- umiejętności pracy w zespole,
- umiejętności podejmowania samodzielnych decyzji,
- umiejętności pełnienia ról społecznych,
- pozytywnych nawyków,
- zainteresowania czytelniczego i kulturalnego,
- umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy,
- zachowań prozdrowotnych,
- zachowań proekologicznych.

VIII

Obowiązki wychowawcy

1. Zapoznanie wychowanków i rodziców z aktami prawnymi regulującymi funkcjonowanie placówki.
2. Poznanie wychowanka i jego środowiska rodzinnego poprzez:

- obserwację wychowanka podczas jego pobytu w bursie,
  - indywidualne kontakty z rodzicami.
3. Troska o stan zdrowia wychowanka, czuwanie nad jego higieną osobistą oraz dbanie o należyte odżywianie i warunki pobytu.
  4. Zapewnienie wychowankowi bezpieczeństwa, otaczanie go indywidualną opieką, poprzedzone rozpoznaniem jego osobowości i zainteresowań, a także pozycji w grupie.
  5. Przygotowanie wychowanka do pełnienia różnych ról społecznych i określonych funkcji w rodzinie (odróżnienie rodziny zdrowej od patologicznej i w związku z tym właściwe określenie i dobór celów i metod wychowawczych).
  6. Stwarzanie właściwych stosunków interpersonalnych w grupie poprzez kształtowanie postawy poszanowania odrębności przekonań i poglądów, aktywności, odpowiedzialności, samodzielności, a także realizowanie wspólnie z wychowankami i rodzicami planu pracy opiekuńczo-wychowawczej.
  7. Diagnozowanie na bieżąco sytuacji wychowawczej w grupie, rozpoznawanie nieformalnych struktur.
  8. Umiejętne nagradzanie i karanie wychowanków.
  9. Dostarczanie rodzicom wiedzy pedagogicznej (w razie potrzeby korzystanie z pomocy instytucji wspierających pracę opiekuńczo-wychowawczą).
  10. Zaplanowanie i realizacja pracy z grupą poprzez:
    - odpowiednio dobraną tematykę zajęć uwzględniającą potrzeby i rozwój osobowości powierzonych wychowanków,
    - stosowanie urozmaiconych form pracy z wychowankami i rodzicami: dyskusje, ankiety, indywidualne rozmowy, warsztaty, wycieczki, filmy, wywiady, spotkania z ciekawymi ludźmi, działalność artystyczną, prezentacje, zawody sportowe, itp.,
    - spotkania integrujące grupę,
    - wspólne zajęcia i wdrażanie do pracy zespołowej oraz do samodzielnych działań,
    - wdrażanie samorządów grupowych do aktywnego działania, uczenie samodzielności w podejmowaniu decyzji, odpowiedzialności za powierzone zadania, przedsiębiorczości itp.,
    - rozpatrywanie spraw trudnych na zebraniach Zespołu Wychowawczego.
  11. Współpraca z wychowawcami klas, do których uczęszczają wychowankowie.
  12. Pełnienie roli rzecznika spraw wychowanków w kontaktach z innymi osobami i instytucjami.

IX

Model wychowawcy

1. Doskonale zna wychowanka.
2. Zwraca uwagę na jego osiągnięcia.

3. Umiejętnie nagradza i karze.
4. Dostrzega nawet najmniejszy sukces.
5. Zauważa wyjątkowe umiejętności i zdolności wychowanka.
6. Uczy przeżywać satysfakcję z tego, co osiągnął.
7. Kształci postawę twórczą.
8. Przekonuje o możliwości wykonania zadania.
9. Toleruje jego inność.
10. Uważnie słucha wychowanka.
11. Potrafi z nim rozmawiać.
12. Zaznacza wychowanka ze swoimi celami i wymaganiami, akceptuje inność celów wychowanka.
13. Daje wychowankowi szansę poprawy.
14. Reaguje na niewłaściwe zachowania wychowanka, umiejętnie wpływa na zmianę jego postawy.
15. Dbą o jego zdrowie i bezpieczeństwo.
16. Wspiera wychowanka w sytuacjach dla niego trudnych.
17. Współpracuje z rodziną i szkołą wychowanka oraz instytucjami wspierającymi pracę opiekuńczo-wychowawczą placówki.
18. Kształtuje pozytywne postawy wychowanka w stosunku do innych ludzi i otaczającego świata.

X

Formy realizacji Programu wychowawczego bursy

1. Rozmowy indywidualne z wychowankami.
2. Dyskusje.
3. Ankiety.
4. Wywiady.
5. Apele.
6. Zajęcia otwarte.
7. Konkursy.
8. Prezentacje twórczości wychowanków – wystawy, wieczory słowno-muzyczne.
9. Projekcje filmów poruszających problematykę uzależnień i patologii społecznych.
10. Wycieczki tematyczne i krajoznawczo -turystyczne.
11. Spotkania i pogadanki z przedstawicielami instytucji życia społecznego i kulturalnego.
12. Udostępnianie księgozbioru biblioteki bursy dla potrzeb nauki i rozrywki.
13. Zapewnienie dostępu do Internetu i prasy lokalnej.
14. Zdrowe odżywianie (urozmaicenie posiłków, kulturalne spożywanie posiłków).
15. Systematyczne zajęcia sportowe.
16. Uczestnictwo w turniejach sportowych.

17. Zajęcia warsztatowe o charakterze terapeutycznym.
18. Organizowanie opieki medycznej i udzielanie pomocy przedmedycznej.
19. Rozmowy indywidualne z rodzicami/opiekunami prawnymi.
20. Ćwiczenia zachowań w sytuacjach kryzysowych (np. zagrożenie życia, pożar, powódź, akty terrorystyczne) – treningi ewakuacyjne.
21. Stosowanie systemu nagradzania i karania.
22. Selektywna zbiórka surowców wtórnych w ramach działalności ekologicznej.
23. Działalność charytatywna.
24. Wolontariat młodzieży na rzecz osób niepełnosprawnych.
25. Działalność artystyczna.

XI

Tradycje, zwyczaje, imprezy i przedsięwzięcia bursy

Tradycje bursy:

1. Przyjęcie nowych wychowanków w poczet społeczności bursy –Dzień Bursiaka.
2. Pożegnanie absolwentów.
3. Wpisy wyróżniających się wychowanków do Złotej Księgi Bursy.
4. Ekspozowanie osiągnięć wychowanków w galerii „Wyróżnili się...”

Zwyczaje:

1. Dzień Chłopaka.
2. Święto Edukacji Narodowej.
3. Andrzejkki.
4. Spotkanie bożonarodzeniowe.
5. Walentynki.
6. Dzień Kobiet.

Imprezy i przedsięwzięcia:

1. Sprzątanie świata.
2. Dzień Ziemi.
3. Światowy Tydzień Zwierząt.
4. Konkurs wiedzy o Stargardzie i regionie stargardzkim.
5. Wieczory słowno-muzyczne.
6. Turniej o Tytuł Mistrza Mowy Polskiej Bursy Szkolnej.
7. „Corrida ortograficzna”.
8. „Czytadło” – głośne czytanie literatury w bibliotece bursy.
9. Dzień bez wulgaryzmów.
10. Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich.
11. Konkursy tematyczne.

12. Światowy Dzień walki z AIDS.
13. Charytatywna akcja „Pomóżmy Adriankowi”.

XII

Założenia dotyczące działalności Młodzieżowej Rady Bursy

Samorząd młodzieży stanowi cała społeczność wychowanków bursy. Kieruje nim, wyłoniona w demokratycznych wyborach z grona wychowanków, Młodzieżowa Rada Bursy.

Zadania Młodzieżowej Rady Bursy:

1. Reprezentowanie wychowanków przed dyrektorem bursy i Radą Pedagogiczną.
2. Aktywne uczestniczenie w życiu bursy.
3. Organizowanie lub współorganizowanie imprez kulturalno –towarzyskich.
4. Pozyskiwanie i zarządzanie funduszami MRB.
5. Działalność dobroczynna na rzecz innych.

XIII

Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami/opiekunami prawnymi wychowanków

Wychowawcy i rodzice/opiekunowie prawni dzieci współpracują ze sobą w sprawach ich wychowania. Podstawą tej współpracy powinno być rozsądne partnerstwo, oparte na wzajemnym poszanowaniu praw i obowiązków.

Rodzice mają prawo do:

1. Wglądu do Programu wychowawczego placówki i wyrażania swojej opinii o nim.
2. Określania i współdecydowania o celach, metodach i formach poprzez wyrażanie opinii.
3. Uzyskiwania informacji i pomocy w sprawach wychowania od wychowawcy i dyrektora bursy.
4. Sugerowania metod wychowawczych dotyczących ich dziecka.

Współpraca z rodzicami przybiera następujące formy:

1. Kontakty indywidualne (wychowanek –wychowawca –rodzic/opiekun prawny) i grupowe.
2. W nagłych przypadkach – pisemne lub telefoniczne wezwania rodziców/opiekunów prawnych do bursy.
3. Sporządzanie notatek, pisanie listów i innych informacji o ich dziecku i przesyłanie do rodziców.
4. Wręczanie rodzicom listów pochwalnych za wzorowe zachowanie, właściwą postawę wobec nauki, pracy na rzecz bursy i środowiska oraz aktywność twórczą ich dzieci.
5. Podziękowania dla rodziców w formie: listów gratulacyjnych, dyplomów, podziękowań na forum bursy.

XIV

Zasady współpracy z Samorządem terytorialnym

1. Dyrektor bursy przedstawia na posiedzeniu Komisji Oświaty Rady Powiatu Stargardzkiego ogólną informację o funkcjonowaniu bursy, w tym zwłaszcza opinię o stanie budowlano-technicznym obiektu, realizowanych inwestycjach oraz wybrane zagadnienia z problematyki wychowawczej bursy.
2. Bursa jest zobowiązana realizować zamierzenia wychowawcze Powiatu Stargardzkiego.

XV

Zasady ewaluacji programu

Program wychowawczy podlega ewaluacji po trzech latach realizacji. Ewaluacji dokonują wszyscy wychowawcy. Wnioski przekazywane są do Zespołu Wychowawczego, który po konsultacji z dyrektorem bursy dokonuje ewentualnych zmian w programie, z którymi zapoznaje Radę Pedagogiczną, rodziców i wychowanków.

Na każdym etapie realizacji programu wychowawczego należy szukać odpowiedzi na pytanie czy i jak podjęte działania wpłynęły na wychowanków, ich wiedzę, umiejętności i postawy? Czy osiągamy założone cele programu?

Odpowiedzi na te pytania dostarczyć może:

- wyniki analizy dokumentów,
- wyników badań przeprowadzanych wśród wychowanków, ich rodziców/opiekunów prawnych, wychowawców (prowadzonych różnymi metodami/technikami),
- liczba wychowanków biorących udział w różnego rodzaju imprezach i przedsięwzięciach organizowanych na terenie bursy i poza nią,
- wyniki analizy inicjatyw wychowanków i podejmowanych przez nich działań,
- wyniki analiza trudnych przypadków wychowawczych, podejmowanych działań zaradczych i postępów w tym zakresie,
- wyniki analizy wytworów pracy wychowanków,
- wyniki analizy działalności samorządowej w grupie, bursie i poza nią,
- treści z rozmów i wywiadów z wychowankami, ich rodzicami/opiekunami prawnymi, wychowawcami i nauczycielami,
- wyniki obserwacji zachowań wychowanków w sytuacjach typowych i nowych.

XVI

Postanowienia końcowe

Niniejszy program wychowawczy realizowany jest przez okres pobytu wychowanka w placówce, tj. 3–7 lat. W każdym roku szkolnym Rada Pedagogiczna decyduje, jakie elementy programu mają charakter priorytetowy.

Program ma charakter otwarty i podlega ewaluacji.

Wychowawcy, aby realizować go skutecznie i „z duchem czasu”, uczestniczą w różnorodnych formach doskonalenia zawodowego, podnoszących ich wiedzę i umiejętności pedagogiczne.

Z treścią programu wychowawczego powinni zapoznać się wychowankowie, rodzice i nauczyciele.

Integralną część Programu Wychowawczego stanowią nw. dokumenty:

1. Plan pracy opiekuńczo-wychowawczej na dany rok szkolny.
2. Plan działań profilaktycznych na dany rok szkolny.
3. Regulamin mieszkańca Bursy Szkolnej w Stargardzie Szczecińskim.
4. Regulamin Młodzieżowej Rady Bursy Szkolnej w Stargardzie Szczecińskim.

Program wchodzi w życie po uchwaleniu przez Radę Pedagogiczną.

Opiniujemy pozytywnie:

.....
(podpis przewodniczącego Młodzieżowej Rady Bursy)

.....
(pieczęćka i podpis dyrektora bursy)